

Klimatická změna a reálný svět

RNDr. Radim Tolasz, Ph.D.

Český hydrometeorologický ústav

Abstrakt

Kartografové a specialisté GIS dobře ví, že mapa je model reálného světa, který není dokonalým obrazem reality, jen jeho přiblížením. Klimatologové zase dobře vědí, že výstupy klimatických modelů jsou takovou mapou, přiblížením se k možné realitě. Klimatologie se snaží „zvětšovat měřítko těchto map“ - používají podrobnější vstupy a získávají přesnější výsledky. Nejistoty v mapách a nejistoty ve výstupech klimatických modelů nelze opomíjet. Tak jako nemůžeme na mapách světadílů hledat turistické značené trasy, tak nemůžeme nutit klimatolog, aby nám řekl, zda rok 2064 bude suchý nebo deštivý. I přes tato omezení dnes běžně používáme mapy v každodenním životě a výstupy klimatických modelů pro dlouhodobé plánování. Dnes již málokdo pochybuje, že měnící se klima je problém, který musíme řešit. Zcela jistě se musíme přizpůsobit v oblastech, kde je to možné – připravujeme povodňové plány, zvyšujeme zásoby vody pro období sucha, předpovídáme podmínky pro vznik lesních požárů, zlepšujeme krizové řízení státu, uvažujeme o změnách hospodaření v krajině, apod. Tomuto přizpůsobování říkáme adaptace a v mnoha sektorech je to velké a vážné téma – zemědělství, vodní hospodářství, ochrana obyvatel, ale kupodivu i energetika. V jiných oblastech jsou však rizika změny klimatu zatím jen okrajovým tématem – architektura, urbanismus, medicína, doprava a další. A stále si ještě neuvědomujeme nutnost snižovat vliv člověka na klima a omezovat emise skleníkových plynů (tzv. mitigace). V této oblasti zavládla v roce 2015 v Paříži politická shoda, ale představitelé některých sektorů se nutným změnám jistě budou, s poukazem na ekonomickou výhodnost/nevýhodnost, bránit.